

Skatteobjekter. Hvis han derved forstaaer Produktioner, som staae Regjeringen ikke alene Skattebeløb, men endog saa store Skattebeløb paa en nem Maade uden at tilveiebringe Misnoie i de Klasser, som have Indflydelse i Samfundet, har han Ret. Jeg tror imidlertid at være mere i Overensstemmelse med den ærede Finansminister, naar jeg udtaler, at et godt Skatteobjekt maa være det, hvor man særlig rammer Egnen til at skatte, og jeg tror ogsaa, at Finansministeren vil være enig med mig i, at en god Finanspolitikk maa særlig være rettet paa at fremme Landets Erhvervsilder, derigjennem at hæve den almindelige Velstand og Egnen til at skatte og saa derefter at tage Skatten, hvor Egnen til at bære den er tilstede. Jeg tror derfor, at naar man gaar over til at tale om nye Skattepaalæg, bør man her som i Finansministeriet særlig have Diet rettet paa, i hvilket Forhold de staa til Landets Erhvervsilder. I Særdeleshed, naar der er Tale om to Skatteopkrævninger som den, hvorom der er Tale i dette Lovforslag, maa man dog virkelig indrømme, at de staa i saa nær Forbindelse med vort Lands vigtigste Erhverv, Landbruget, at man er nødt til at se dem i Forbindelse dermed. Det vil erindres, at vi for halvtredie Aar siden her vedtog et Lovforslag, der var fremsat af Finansministeren, og som havde til Hensigt netop at fremme Brænderiproduktionen her i Landet, det vil sige saaledes, at den kom i nærmere Forbindelse end hidtil med Jordbruget, idet vi gik over fra en Skattemethode efter Rarrum til at skatte efter Produktionen. Denne Lov vil ikke være fuldt gennemført før om to Aar, og det synes mig derfor uheldigt nu at komme med nye Skatter paa dette Omraade, før man ser, hvilken Virkning den forandrede Bestatningsmaade vil have. Der faldt forleden en Ytring fra den ærede Finansminister — det var for Resten under en privat Ordvevling — som gik ud paa, at det forbavtede ham, at Jordbruget endnu ikke havde faaet Brænderier paa Landet, efter at den nye Bestatningsmaade var vedtagen. Jeg mener, at den ærede Minister har faaet Svar paa sin Forundring i saa Henseende i Landstinget, hvor der nemlig er fremsat den meget vægtige Indvending mod Skatten paa Brænderier, at, i alt Fald saaledes som den søges opkrævet efter nærværende Lovforslag, vil den ødelægge alle de mindre Brænderier, og hvis det er Tilfældet, kan der ikke være Tale om, at Jordbruget tør tænke paa at bringe Brænderierne ud paa Landet; i alt Fald har det hidtil ikke kunnet det, og har overhovedet ikke kunnet tænke

derpaa, før man vidste sig sikker paa at ville finde Statens Assistance til i det Mindste at gennemføre den Ordning. Men det kan der i alt Fald ikke være Tale om efter de erfarne Mænds Udtalelser, der ere faldne i Landstinget; thi efter den vil en Skat som denne have til Følge, at de mindre Brænderier forsvinde, og at de Folk, der have sat deres Penge deri, miste deres Formue, samt at de dertil knyttede Arbejdere altsaa blive brodløse. Det finder jeg ogsaa bestyrkt i selve Landstingets Udvalgs Betænkning, hvori det udtales: „Forfaavidt et Mindretal har gjort sig til Toll for Spiritusfabrikanternes Betænkning ved Brændevinsafgiftens Forhøielse, da har det øvrige Udvalg taget det Hensyn til disse næringsdrivende Borgeres berettigede Interesse, som det anfaa for forsvarligt, ved at foreslaa Afgang til Kredit paa Afgiftens Erlæggelse og Forhøielse af Udsørgelsgodtgjørelsen.“ Man har altsaa taget noget Hensyn dertil. Det tilføies: „Men iøvrigt maa det henholde sig til, at Loven er lige for Alle, og kunde de mindre Brænderier fremdeles som hidtil ikke bestaa i Konkurrencen, er denne sørgelige Følge en Virkning af Forhold, hvorover Loven ikke er Herre, og som derfor heller ikke kunne begrunde noget Erstatningskrav mod Statskassen.“ Altsaa gjælder det her som saa mange andre Steder, at de Smaa maa forsvinde til Fordel for de Store. De store Brænderier ere efter den Lov, der er vedtagen, bleven større, medens de smaa forsvinde. Der kan altsaa ikke være Tale om at sætte Brænderier i Forbindelse med Jordbruget. Hvor der er anlagt Brænderier, virke de Noget til Gavn for Landets Jordbrug, men blev denne Lov vedtagen, vilde de vist efterhaanden forsvinde. Det er jo klart, at kunde Brændevinsbrændingen her i Landet blive sat i nøie Forbindelse med Jordbruget, vilde den virke ganske anderledes styrkende og støttende for Jordbruget i de Egne, hvor Brænderierne oprettedes og særlig i Landets mindre heldig stillede Egne, end selve Sukkerfabrikkerne kunne virke i de gunstige stillede Egne. Jeg tror, at det er den ærede Finansministers Mening, at det vilde være heldigt, om Forholdene vare saaledes ordnede her i Landet. Saaledes ere de ordnede i vore Nabolande i Sverige og i Tydskland. Der bestatter man ogsaa Brænderierne; men man har sørget for at holde dem i en saadan Forbindelse med Jordbruget, at de dog virke til Nytte for dette. Her i Landet er man derimod gaaet en hel anden Vej. Vibre Medlemmer i Thinget som ere knyttede til Jordbruget, ville vistnok kunne erindre den Tid — det er en 2